

1989 No.GT 103

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSBESLUIT van 28 december 1989 no. 23, bepalende de opneming in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba van de geldende tekst van de Landsverordening voortgezet onderwijs.

Uitgegeven, 28 februari 1990

De minister van Justitie,

H.S. Croes

DE GOUVERNEUR van Aruba,

Op de voordracht van de minister van Justitie,

artikel 6, eerste lid, van de Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1987 no. GT 2);

HEEFT BESLOTEN:

- I. vast te stellen de in de bijlage bij dit landsbesluit opgenomen tekst van de Landsverordening voortgezet onderwijs, zoals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen bij de Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1987 no. GT 2) en bij de Landsverordening Universiteit van Aruba (AB 1988 no. 100);
- II. dit landsbesluit op te nemen in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba.

Gegeven te Oranjestad, 28 december 1989

F.B. Tromp

De minister van Justitie,
H.S. Croes

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze landsverordening verstaat onder:

- Minister : de minister van Welzijnszaken;
inspecteur : de inspecteur van het onderwijs, belast met het toezicht op de school;
school : een school voor voortgezet onderwijs, tenzij het tegendeel blijkt;
openbare school : een door het Land in stand gehouden school;
bijzondere school: een door een natuurlijke persoon of door een privaatrechtelijke rechtspersoon in stand gehouden school;
bevoegd gezag : voor wat betreft
a. een openbare school:
de Minister;
b. een bijzondere school:
het schoolbestuur.

Artikel 2
(vervallen)

Artikel 3

Het voortgezet onderwijs omvat het onderwijs dat wordt gegeven na het basisonderwijs, met uitzondering van het onderwijs geregeld in de Landsverordening Universiteit van Aruba en haar uitvoeringsbesluiten.

Artikel 4

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden de onderwerpen aangewezen waarover aan organisaties van ouders, van leraren of van schoolbesturen dan wel aan twee of meer van deze groepen, die zich de behartiging van de belangen van een of meer vormen van voortgezet onderwijs ten doel stellen, de gelegenheid wordt gegeven de Minister van advies te dienen. Aan die organisaties wordt deze

gelegenheid uitsluitend verleend, indien zij naar het oordeel van de Minister voldoende representatief zijn.

TITEL II

Het onderwijs

Artikel 5

Het voortgezet onderwijs wordt onderscheiden in:

- a. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs;
- b. hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs;
- c. hoger, middelbaar en lager beroepsonderwijs.

AFDELING I

Openbaar en uit de openbare kas bekostigd bijzonder schoolonderwijs.

Artikel 6

De bepalingen van de hoofdstukken I en II van deze afdeling regelen het openbaar schoolonderwijs; de bepalingen van de hoofdstukken I en III zijn voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder schoolonderwijs.

HOOFDSTUK I

Regelen voor het openbaar schoolonderwijs, tevens voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder schoolonderwijs.

§1 Scholen

Artikel 7

1. Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van zes jaren.

2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal en letterkunde, Franse taal en letterkunde, Duitse taal en letterkunde, Engelse taal en letterkunde, Spaanse taal en letterkunde, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, economische weten-

schappen en recht, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening. Het onderwijs kan mede omvatten het vak godsdienstleer.

3. Met toestemming van de Minister kan ook onderwijs worden gegeven in Latijnse taal en letterkunde, Griekse taal en letterkunde.

Artikel 8

1. Hoger algemeen voortgezet onderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van vijf jaren.

2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal en letterkunde, Franse taal en letterkunde, Duitse taal en letterkunde, Engelse taal en letterkunde, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, economie, handelswetenschappen en recht, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening. Het onderwijs kan mede omvatten het vak godsdienstleer.

Artikel 9

1. Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van vier jaren. Aan deze scholen kan een afdeling worden verbonden met een cursusduur van drie jaren.

2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in Nederlandse taal, Engelse taal, Spaanse taal, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, maatschappijleer, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, handelskennis, muziek, tekenen, handvaardigheid, lichamelijke oefening. Het onderwijs kan mede omvatten het vak godsdienstleer.

3. Met toestemming van de Minister kan ook onderwijs worden gegeven in Franse taal, Duitse taal.

Artikel 10

Het onderwijs in het eerste leerjaar omvat aan alle dagscholen bedoeld in de artikelen 7 tot en met 9, dezelfde vakken, behoudens het godsdienstonderwijs aan bijzondere scholen. Het onderwijs omvat mede studielessen.

Artikel 11

1. Aan een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of voor algemeen voortgezet onderwijs kan naast het onderwijs in de voor die school genoemde vakken onderwijs worden gegeven in andere, bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aan te wijzen vakken. Aan bijzondere scholen kan bovendien godsdienstonderwijs worden gegeven.

2. Voor zover het totale aantal lessen dat aan de school ten hoogste mag worden gevolgd, niet wordt besteed aan de vakken, genoemd in de artikelen 7 tot en met 9 en in het landsbesluit, bedoeld in het eerste lid, en - aan bijzondere scholen - aan godsdienstonderwijs, kan over de gehele cursus ten hoogste een aantal wekelijkse lessen dat gelijk is aan het aantal leerjaren van de desbetreffende school, worden besteed aan door het bevoegd gezag te kiezen vakken.

Artikel 12

Beroepsonderwijs wordt gegeven aan:

- a. scholen die voorbereiden voor technische beroepen;
- b. scholen die voorbereiden voor dienstverlenende en verzorgende beroepen, voor het huishouden en voor beroepen van administratieve aard;
- c. scholen die voorbereiden voor agrarische beroepen;
- d. scholen voor de opleiding van onderwijzend personeel;
- e. scholen die voorbereiden voor niet onder a tot en met d genoemde beroepen.

Artikel 13

1. De scholen die voorbereiden voor technische beroepen, worden onderscheiden in lagere, middelbare en hogere technische scholen.

2. De scholen die voorbereiden voor dienstverlenende en verzorgende beroepen, voor het huishouden en voor beroepen van administratieve aard, worden onderscheiden in lagere, middelbare en hogere scholen. Tot deze scholen worden in ieder geval gerekend de scholen voor economisch, toeristisch en administratief onderwijs en de huishoudscholen.

3. De scholen die voorbereiden voor agrarische beroepen worden onderscheiden in lagere en middelbare scholen.

4. Tot de scholen voor de opleiding van onderwijzend personeel

worden gerekend de opleidingsscholen voor kleuterleidsters, de opleidingsscholen voor onderwijzers en de opleidingsscholen voor leraren. De opleidingsscholen voor kleuterleidsters zijn scholen voor middelbaar beroepsonderwijs; de opleidingsscholen voor onderwijzers en die voor leraren zijn scholen voor hoger beroepsonderwijs.

Artikel 14

1. Lager beroepsonderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van ten hoogste vier jaren.
2. Aan deze scholen wordt onderwijs gegeven in algemene vakken en in op het beroep gerichte vakken. Aan bijzondere scholen kan bovendien godsdienstonderwijs worden gegeven.
3. Tot de algemene vakken behoren in ieder geval Nederlandse taal en Papiamentse taal, een moderne taal, maatschappijleer, rekenen, lichamelijke oefening.

Artikel 15

1. Middelbaar beroepsonderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van ten hoogste vier jaren.
2. Hoger beroepsonderwijs wordt gegeven aan scholen met een cursusduur van ten hoogste vijf jaren. Aan deze scholen kan een voorbereidend jaar zijn verbonden.
3. Aan de scholen voor middelbaar en voor hoger beroepsonderwijs wordt onderwijs gegeven in algemene vakken en in op het beroep gerichte vakken. Aan bijzondere scholen kan bovendien godsdienstonderwijs worden gegeven.

Artikel 16

1. De opleidingsschool voor kleuterleidsters heeft een cursusduur van vier jaren, verdeeld over twee afdelingen, een afdeling A en een afdeling B.
2. De afdeling A, bestaande uit drie leerjaren, beoogt de vorming tot kleuterleidster. De afdeling B, bestaande uit een leerjaar, beoogt de vorming tot hoofdleidster.

Artikel 17

Aan de opleidingsscholen voor onderwijzend personeel wordt in

ieder geval onderwijs gegeven in opvoedkunde, psychologie, algemene didactiek, bijzondere didactiek.

Artikel 18

1. In een scholengemeenschap zijn tot een school verenigd een school in de zin van deze landsverordening en één of meer andere al dan niet in deze landsverordening bedoelde scholen.

2. Indien in een scholengemeenschap zijn verenigd een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en één of meer scholen voor algemeen voortgezet onderwijs is ten minste het eerste leerjaar gemeenschappelijk.

3. In een gemeenschap van scholen zijn verenigd een zelfstandige school in de zin van deze landsverordening en één of meer andere al dan niet in deze landsverordening bedoelde zelfstandige scholen die ten aanzien van de inrichting van het onderwijs nauw samenwerken. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen voorschriften worden vastgesteld met betrekking tot deze samenwerking.

Artikel 19

1. De scholen kunnen zijn dagscholen, avondscholen of dag-avondscholen. Volgens regelen, te stellen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen de cursusduur en de inrichting van het onderwijs aan de avondscholen en aan de dag-avondscholen afwijken van die voorgeschreven bij of krachtens deze landsverordening.

2. Tenzij het tegendeel blijkt, worden onder scholen voor beroepsonderwijs mede verstaan afzonderlijke cursussen voor beroeps-
onderwijs.

Artikel 20

De naam van de school duidt aan, tot welke van de soorten van scholen, bedoeld in de voorgaande artikelen, de school behoort.

Artikel 21

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen voor elke soort van scholen voorschriften worden vastgesteld omtrent de inrichting van het onderwijs.

2. Het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, houdt voor

de scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en voor algemeen voortgezet onderwijs ten minste voorschriften in omtrent:

- a. de vakken, genoemd in de artikelen 7 tot en met 9, waarin het onderwijs moet worden gevolgd;
- b. de vakken en de aantallen wekelijkse lessen in elk van die vakken, die in het eerste leerjaar, bedoeld in artikel 10, moeten worden gevolgd en het aantal studielessen, dat in dat leerjaar ten minste moet worden gevolgd;
- c. het aantal wekelijkse lessen, dat gedurende de cursus in elk van de vakken, genoemd in de artikelen 7 tot en met 9, of in groepen van die vakken ten minste moet worden gevolgd en het aantal studielessen, dat gedurende de cursus ten minste moet worden gevolgd;
- d. het aantal wekelijkse lessen dat gedurende de cursus in alle vakken tezamen moet worden gevolgd, met ingrip van de studielessen;
- e. het aantal wekelijkse lessen dat gedurende de cursus in alle vakken tezamen ten hoogste mag worden gevolgd, met inbegrip van de studielessen;
- f. de duur van de lessen en de studielessen;
- g. splitsing en samenvoeging van klassen en vorming van groepen, mede in verband met het totale aantal leerlingen.

3. Het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, houdt voor de scholen voor beroepsonderwijs ten minste voorschriften in omtrent:

- a. de cursusduur, de praktijktijd en de afdelingen;
- b. de inrichting van het onderwijs in het voorbereidend jaar;
- c. voor wat betreft het eerste leerjaar van de scholen voor lager beroepsonderwijs, de aantallen wekelijkse lessen in elk van de vakken, bedoeld in artikel 14, derde lid, die ten minste moeten worden gevolgd, alsmede het aantal studielessen dat ten minste moet worden gevolgd, en, voor wat betreft het tweede leerjaar van deze scholen, de aantallen wekelijkse lessen in algemene vakken, die ten minste moeten worden gevolgd;
- d. de vakken en de groepen van vakken, het aantal wekelijkse lessen, dat gedurende de cursus in deze vakken en groepen van vakken ten minste moet worden gevolgd, het aantal studielessen, dat gedurende de cursus ten minste moet worden gevolgd en voor zover nodig de leerstof;
- e. het aantal wekelijkse lessen, dat - behoudens godsdienstonderwijs aan bijzondere scholen - gedurende de cursus mag worden besteed

aan het onderwijs in andere, door het bevoegd gezag te kiezen vakken;

f. de onderwerpen, genoemd in het tweede lid van dit artikel, onderdelen d tot en met g.

4. Het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, houdt voor de opleidingsscholen voor onderwijzend personeel ten minste voorschriften in omtrent:

a. voor zover nodig de leerstof die voor de vakken genoemd in artikel 17 ten minste moet worden onderwezen;

b. het minimum aantal per leerling te geven lessen gedurende de cursus of een deel daarvan, in elk van de vakken genoemd in artikel 17 of in groepen van die vakken;

c. het minimum totaal aantal per leerling te geven lessen met inbegrip van de studielessen, gedurende de cursus of een deel daarvan;

d. de onderwerpen, genoemd in het tweede lid van dit artikel, onderdelen f en g.

5. Voor de cursussen voor beroepsonderwijs stelt de Minister voorschriften vast omtrent de inrichting van het onderwijs.

6. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen voorschriften worden vastgesteld voor de vakopleiding in samenwerking met bedrijven.

Artikel 22

1. De rector of de directeur van de school ontwerpt jaarlijks met inachtneming van de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften, na bespreking met de gezamenlijke leraren, het leerplan en de lesrooster.

2. Het bevoegd gezag stelt het leerplan en de lesrooster vast en zendt deze ter goedkeuring aan de inspecteur.

3. De leerplannen en de lesroosters van de cursussen voor beroepsonderwijs behoeven de goedkeuring van de Minister.

Artikel 23

Het leerplan geeft de omvang van het onderwijs aan en de verdeling van de leerstof over de leerjaren.

Artikel 24

1. De Minister stelt voorschriften vast met betrekking tot de begin- en einddatum van het schooljaar en met betrekking tot het totaal aantal vakantiedagen per jaar.

2. De lesrooster wordt vastgesteld in overeenstemming met het leerplan. Hij geeft de regeling van de schooltijden en vermeldt tevens de feestdagen en de schoolvakanties waarvan de begin- en einddata door de Minister, het bevoegd gezag gehoord, worden vastgesteld, alsmede de namen van de leraren.

3. Afwijking van lesrooster kan plaats hebben met toestemming van de inspecteur.

Artikel 25

1. Indien de inspecteur van oordeel is, dat het leerplan of de lesrooster niet voldoet aan de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften of anderszins gebreken vertoont en het bevoegd gezag wijziging weigert, vraagt hij het oordeel van de Minister, aan wiens uitspraak het bevoegd gezag zich onderwerpt.

2. De leerplannen van de scholen waarvoor niet bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, voorschriften omtrent de inrichting van het onderwijs zijn vastgesteld, behoeven de goedkeuring van de Minister.

Artikel 26

De Minister kan nadere voorschriften geven omtrent de modellen van leerplannen en lesroosters en omtrent de inzending daarvan.

Artikel 27

1. Het bevoegd gezag stelt, de inspecteur gehoord, een reglement voor de school vast.

2. De Minister kan nadere voorschriften geven omtrent de inhoud van dit reglement.

Artikel 28

Ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs aan een school en ten behoeve van een scholengemeenschap, als bedoeld in

artikel 18, kan de Minister goedkeuren, dat wordt afgeweken van de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften.

Artikel 29

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen voor elke soort van scholen of voor afdelingen van die scholen voorwaarden voor de toelating en voorschriften omtrent verwijdering en bevordering worden vastgesteld.

Artikel 30

1. Het gezondheidstoezicht op de scholen wordt uitgeoefend door de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid en strekt zich uit over alle gebouwen waarin en terreinen waarop voortgezet onderwijs wordt gegeven en over het personeel van de scholen en de leerlingen.

2. Geen voortgezet onderwijs wordt gegeven in gebouwen of op terreinen waarvan de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid heeft beslist, dat zij niet voldoen aan de voorschriften, bedoeld in het zesde lid, of schadelijk zijn voor de gezondheid dan wel gevaar opleveren voor de veiligheid.

3. Een beslissing, als bedoeld in het vorige lid, wordt schriftelijk en met redenen omkleed gegeven. Afschriften ervan worden gezonden aan de inspecteur, aan de rector of de directeur van de school en, indien het een bijzondere school betreft, aan het schoolbestuur.

4. De minister van Publieke Werken en Volksgezondheid maakt zijn beslissing onmiddellijk openbaar in de Landscourant van Aruba.

5. Nadat de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid schriftelijk heeft verklaard, dat het gebouw of het terrein voldoende is verbeterd, mag het onderwijs worden hervat. Dit wordt openbaar gemaakt overeenkomstig het derde en het vierde lid.

6. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen, zowel in het belang van de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen als van het onderwijs, voorschriften worden gegeven omtrent de bouw en de inrichting van gebouwen waarin voortgezet onderwijs wordt gegeven, omtrent de inrichting van de bij de school behorende terreinen, alsmede omtrent het aantal leerlingen dat in de lokalen mag worden toegelaten.

Artikel 31

1. Hij die in strijd met artikel 30 onderwijs geeft of doet geven in een afgekeurd lokaal of die als rector of directeur van een school in een lokaal meer leerlingen toelaat dan het mag bevatten volgens de voorschriften, bedoeld in het zesde lid van dat artikel, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste honderd florin.

2. Indien het feit, strafbaar gesteld in het eerste lid, wordt gepleegd voordat twee jaren zijn verlopen sedert een veroordeling ter zake van eenzelfde feit onherroepelijk is geworden, wordt een geldboete van ten hoogste tweehonderd florin of hechtenis van ten hoogste veertien dagen opgelegd. Bij tweede of volgende herhaling, gepleegd telkens binnen twee jaren, nadat de laatste veroordeling onherroepelijk is geworden, wordt hechtenis opgelegd van ten hoogste een jaar.

3. Het feit, strafbaar gesteld in dit artikel, is een overtreding.

§2 Eindexamens

Artikel 32

1. Aan de leerlingen van de dagscholen, bedoeld in de artikelen 7,8 en 9, alsmede aan de leerlingen van de dagopleidingsscholen voor onderwijzers en aan die van de afdeling A en van de afdeling B van de dagopleidingsscholen voor kleuterleidsters wordt gelegenheid gegeven aan deze scholen een eindexamen af te leggen.

2. Aan de leerlingen van de overige scholen en aan de leerlingen van de afdelingen van scholen voor beroepsonderwijs kan gelegenheid worden gegeven aan deze scholen en afdelingen een eindexamen af te leggen. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen scholen of afdelingen van scholen voor beroepsonderwijs worden aangewezen, waarvan het bevoegd gezag de regeling van het eindexamen vaststelt onder goedkeuring van de Minister.

3. Het eindexamen wordt afgenomen door de rector of de directeur en leraren van de school onder toezicht, behoudens in de bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te noemen gevallen, van een of meer door de Minister aan te wijzen gecommitteerden. Het eindexamen kan mede worden afgenomen door deskundigen, die door het bevoegd gezag onder goedkeuring van de Minister worden aangewezen.

4. Zij, die het eindexamen met gunstig gevolg hebben afgelegd,

ontvangen, voor zover het betreft:

- a. het eindexamen van de opleidingsscholen voor onderwijzers, een akte van bekwaamheid als volledig bevoegd onderwijzer;
- b. het eindexamen van de afdeling A van de opleidingsscholen voor kleuterleidsters, een akte van bekwaamheid als leidster;
- c. het eindexamen van de afdeling B van de opleidingsscholen voor kleuterleidsters, een akte van bekwaamheid als hoofdleidster;
- d. het eindexamen van de overige scholen, een diploma.

De Minister stelt de modellen van deze akten en diploma's vast.

5. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden, behalve indien het tweede lid, tweede volzin, toepassing heeft gevonden, voorschriften vastgesteld omtrent de in dit artikel bedoelde eindexamens, die niet voor alle leerlingen van een school dezelfde vakken behoeven te omvatten.

6. Ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs kan de Minister toestaan, dat wordt afgeweken van de bij of krachtens dit artikel gegeven voorschriften.

Artikel 33

1. De leerling die de school verlaat en aan wie geen akte of diploma kan worden uitgereikt, ontvangt een verklaring waarin in ieder geval wordt vermeld het tijdstip waarop hij de school verlaat, en het leerjaar waartoe hij laatstelijk onvoorwaardelijk was bevorderd. Deze verklaring wordt door het bevoegd gezag of namens het bevoegd gezag door de rector of de directeur ondertekend.

2. De Minister stelt het model van de verklaring vast.

§3 Personeel

Artikel 34

1. Zij die onderwijs geven aan een school, dragen de titel van leraar.

2. Aan het hoofd van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en aan het hoofd van een scholengemeenschap waaraan mede voorbereidend wetenschappelijk onderwijs wordt gegeven, staat een rector, aan het hoofd van de overige scholen en scholengemeenschappen een directeur. Tot rector of directeur is slechts benoembaar hij die met inachtneming van artikel 35, eerste lid, kan worden benoemd tot leraar in een van de vakken die aan de school worden

onderwezen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag met goedkeuring van de Minister afwijken van het bepaalde in de vorige volzin.

3. Het bevoegd gezag benoemt één of meer van de leraren om de rector of de directeur bij te staan en bij afwezigheid te vervangen; deze dragen de titel van onderscheidenlijk conrector en adjunct-directeur.

4. De Minister, de directeur van de Directie Onderwijs gehoord, stelt voorschriften vast omtrent het aantal door de rector of de directeur en door de conrector of de adjunct-directeur ten minste te geven lessen.

Artikel 35

1. Tot leraar aan een school kan slechts worden benoemd hij die in het bezit is van:

- a. een bewijs van bekwaamheid voor het door hem aan die school te geven onderwijs;
- b. een bewijs van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding, voor zover vereist bij of krachtens artikel 36;
- c. een bewijs van goed zedelijk gedrag, afgegeven door de bevoegde overheden van de plaatsen waar hij de laatste twee jaren heeft gewoond;
- d. een geneeskundige verklaring dat hij geen ziels- of lichaamsgebreken heeft die hem voor de vervulling van de betrekking ongeschikt maken;

en die de bevoegdheid tot het geven van onderwijs niet krachtens artikel 40 heeft verloren.

2. In bijzondere gevallen kan de Minister aan personen die in een bepaald vak of onderdeel van een vak door buitengewone bekwaamheid uitmunten, ten aanzien van dit vak of dit onderdeel ontheffing verlenen van de in het eerste lid, onderdelen a en b gestelde eisen.

3. Bij tijdelijke afwezigheid van een leraar kan ten aanzien van degene die hem vervangt telkens voor ten hoogste een jaar worden afgeweken van de eisen van benoembaarheid, gesteld in het eerste lid, onderdelen a en b. Indien in een vacature niet terstond kan worden voorzien door de benoeming van een leraar die aan de genoemde eisen voldoet, is het bepaalde in de vorige volzin van overeenkomstige toepassing.

4. In het eerste leerjaar van een dagschool voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor algemeen voortgezet onderwijs of

voor lager beroepsonderwijs kan een leraar die daartoe naar het oordeel van het bevoegd gezag bekwaam is, ook onderwijs geven in andere vakken dan die waarvoor het in zijn bezit zijnde bewijs van bekwaamheid bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, geldt. In bijzondere gevallen kan het bepaalde in de vorige volzin eveneens toepassing vinden ten aanzien van een leraar in het tweede leerjaar van een daarbedoelde school.

5. In de gevallen, bedoeld in het derde en het vierde lid, is de goedkeuring van de inspecteur vereist. Wordt de goedkeuring geweigerd, dan kan het bevoegd gezag binnen veertien dagen, nadat de beslissing van de inspecteur te zijner kennis is gebracht, bij de Minister in beroep komen.

6. Het eerste lid, onderdelen a en b, is niet van toepassing op een leraar, in zoverre deze belast is met het geven van godsdienst-onderwijs.

7. De in het eerste lid, onderdeel d, bedoelde verklaring mag niet ouder zijn dan twee jaren. Het onderzoek dat ervoor nodig is, wordt ingesteld vanwege de Minister.

Artikel 36

1. De bewijzen van bekwaamheid en de bewijzen van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onderdelen a en b, zijn opgenomen in de bij deze landsverordening opgenomen bijlage.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan de in het eerste lid bedoelde bijlage worden aangevuld of gewijzigd.

3. Volgens regelen te stellen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan de Minister verklaren, dat een leraar wordt geacht in het bezit te zijn van een bewijs van bekwaamheid tot het geven van voortgezet onderwijs in vakken waarvoor geen bewijzen van bekwaamheid zijn aangewezen, en van een bewijs, als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 37

1. Aan de scholen worden na overleg met de inspecteur toegelaten studenten aan een school voor de opleiding van onderwijzend personeel die voor het halen van bewijzen van bekwaamheid een praktische vorming behoeven.

2. Zij die ingevolge het eerste lid worden toegelaten, zijn in

het bezit van een bewijs van goed zedelijk gedrag en een geneeskundige verklaring, als bedoeld in artikel 35. Zij zijn werkzaam onder de leiding van een bevoegd leraar.

Artikel 38

De salarissen en de toelagen, door het bevoegd gezag toe te kennen aan de rector of de directeur, de leraren en het overige personeel, worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 39

Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat de rector of de directeur, de leraren en het overige personeel.

Artikel 40

1. De bevoegdheid tot het geven van onderwijs vervalt van rechtswege bij onherroepelijke veroordeling wegens het misdrijf, bedoeld in artikel 257 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba.

2. De Minister kan een leraar die onherroepelijk is veroordeeld wegens een ander misdrijf dan bedoeld in het eerste lid of die bij het geven van onderwijs opvattingen steunt of verkondigt die strijden met de goede zeden of een aansporing inhouden tot ongehoorzaamheid aan de wettelijke regelingen van Aruba de bevoegdheid tot het geven van onderwijs ontnemen. Gelijke bevoegdheid komt de Minister toe ten aanzien van een leraar die zich aan ergerlijk levensgedrag schuldig maakt.

3. Van een besluit, als bedoeld in het tweede lid, kan de betrokkene binnen dertig dagen nadat het te zijner kennis is gebracht, bij de Gouverneur in beroep komen. Op het beroep wordt beslist bij landsbesluit, de Raad van Advies gehoord.

4. De leraar die op grond van dit artikel de bevoegdheid tot het geven van onderwijs verliest, is van rechtswege ontslagen met ingang van de dag waarop de beslissing onherroepelijk is geworden.

5. In bijzondere gevallen kan bij landsbesluit, de Raad van Advies gehoord, aan hem die ingevolge het eerste of het tweede lid de bevoegdheid tot het geven van onderwijs heeft verloren, deze bevoegdheid, al dan niet onder voorwaarden worden teruggegeven.

HOOFDSTUK II

Overige regelen voor het openbaar
schoolonderwijs

Artikel 41

De openbare scholen zijn, met inachtneming van de krachtens artikel 29 vastgestelde voorschriften, voor alle leerlingen zonder onderscheid toegankelijk.

Artikel 42

1. Het onderwijs aan openbare scholen wordt gegeven met eerbiediging van ieders geloofs- of levensovertuiging.

2. De Minister kan hem die zich in dit opzicht aan plichtsverzuim schuldig maakt, voor ten hoogste een jaar en bij herhaling voor onbepaalde tijd in zijn bevoegdheid tot het geven van onderwijs aan een openbare school schorsen.

Artikel 43

1. De benoeming en de overplaatsing van rectoren en directeuren geschieden door de Minister na overleg met de directeur van de Directie Onderwijs.

2. De benoeming van leraren geschiedt door de Minister na ingewonnen bericht van de rector of de directeur van de school waaraan de benoeming zal geschieden.

3. De overplaatsing van leraren en de benoeming van de conrectoren of adjunct-directeuren geschieden door de Minister na ingewonnen bericht van de rectoren of directeuren van de desbetreffende scholen.

4. Van alle benoemingen en overplaatsingen doet de Minister mededeling aan de directeur van de Directie Onderwijs.

Artikel 44

1. Aan elke openbare school voor voortgezet onderwijs is, behoudens door de Minister te verlenen ontheffing, een oudercommissie verbonden.

2. De inrichting, de wijze van verkiezing van de leden en de

bevoegdheden van de oudercommissie worden geregeld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 45

1. Bij de vaststelling van de lesrooster wordt door het vrijgeven van uitdrukkelijk in die rooster vermelde uren gezorgd, dat de leerlingen, waarvan de ouders, voogden of verzorgers daartoe de wens te kennen geven, in de schoollokalen of elders godsdienstonderwijs kunnen ontvangen.

2. De voor het godsdienstonderwijs bestemde uren vallen binnen de schooltijd en worden voor elke school door de rector of de directeur van de school vastgesteld in overeenstemming met hen die door de besturen der kerkgenootschappen voor die school met het geven van godsdienstonderwijs worden belast.

HOOFDSTUK III

Overige voorwaarden voor bekostiging uit
de openbare kas van het bijzonder
schoolonderwijs

Artikel 46

1. Indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling niet de gelegenheid bestaat tot het volgen van onderwijs aan een openbare school, mag aan deze leerling de toegang tot een gelijksoortige uit de openbare kas bekostigde bijzondere school niet worden geweigerd op grond van levensbeschouwing, tenzij de school uitsluitend bestemd is voor interne leerlingen.

2. Indien tot een bijzondere school andere leerlingen worden toegelaten dan voor wie de school in verband met de levensbeschouwing wordt in stand gehouden, kunnen deze leerlingen niet worden verplicht tot het volgen van de lessen in de vakken die in verband met die levensbeschouwing aan het leerplan zijn toegevoegd.

Artikel 47

1. De bijzondere school staat onder het bestuur van een stichting of van een rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging of instelling die zich het geven van onderwijs ten doel stelt zonder

daarbij het maken van winst te beogen.

2. Het aan de school verbonden personeel maakt geen deel uit van het schoolbestuur.

3. Het schoolbestuur draagt zorg voor een deskundig beheer.

Artikel 48

1. Het schoolbestuur stelt, behoudens door de Minister te verlenen ontheffing, de ouders, voogden en verzorgers van de leerlingen in de gelegenheid een oudercommissie te vormen.

2. De inrichting, de wijze van verkiezing van de leden en de bevoegdheid van de oudercommissie worden door het schoolbestuur zoveel mogelijk in overeenstemming met de bepalingen van het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, bedoeld in artikel 44, tweede lid, geregeld.

Artikel 49

1. De rector, de directeur, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, van de bijzondere school zijn in het bezit van een door het schoolbestuur en door henzelf ondertekende akte van benoeming. Het schoolbestuur zendt een afschrift van deze akte aan de inspecteur.

2. De akte van benoeming bevat ten minste de bepaling of de benoeming in vaste of in tijdelijke dienst geschiedt, alsmede de bepaling dat de voorschriften betreffende de materiële rechtspositie van het personeel, werkzaam bij het openbaar onderwijs, van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel 50

1. De rector, de directeur, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, van bijzondere scholen kunnen tegen een door het schoolbestuur genomen besluit tot schorsing, tot het opleggen van een disciplinaire straf of tot ontslag anders dan op eigen verzoek, voordat zij de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt of het tijdvak waarvoor zij zijn benoemd, is verlopen, in beroep komen bij de commissie van beroep waarbij het schoolbestuur is aangesloten en aan wier uitspraak het zich onderwerpt. Het beroep moet schriftelijk worden ingesteld binnen dertig dagen nadat het besluit schriftelijk ter kennis van de belanghebbende is gebracht.

2. Tijdens de behandeling voor een commissie van beroep loopt geen verjaring met betrekking tot rechtsoverdrachten ter zake van besluiten die aan het oordeel van de commissie zijn onderworpen.

Artikel 51

1. Een commissie van beroep bestaat uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden, waarvan twee leden en twee plaatsvervangende leden worden gekozen door de schoolbesturen en twee leden en twee plaatsvervangende leden door het personeel van de scholen waarover de commissie haar werkring uitstrekt. Deze vier leden kiezen het vijfde lid, tevens voorzitter, en diens plaatsvervanger.

2. De leden en de plaatsvervangende leden mogen niet zitting hebben in het schoolbestuur, noch deel uitmaken van het personeel van de scholen waarover de commissie haar werkring uitstrekt.

3. Indien het schoolbestuur twee of meer scholen voor voortgezet onderwijs of ander onderwijs in stand houdt, wordt voor deze scholen één commissie van beroep ingesteld.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent de instelling, de samenstelling en de werkwijze van de commissie van beroep.

AFDELING II

Niet uit de openbare kas bekostigd
bijzonder onderwijs

Artikel 52

1. Voortgezet onderwijs mag slechts worden gegeven door hem die in het bezit is van een bij of krachtens landsverordening aangewezen bewijs van bekwaamheid of enig ander bewijs waaruit blijkt, dat hij voldoende geschikt is voor het door hem te geven onderwijs.

2. Met betrekking tot het niet uit de openbare kas bekostigd voortgezet onderwijs zijn de artikelen 30, 31, 35, eerste lid, onderdelen c en d, en 40 mede van toepassing.

Artikel 53

1. De Minister kan de school die ten aanzien van de duur van de cursus, het leerplan en de bevoegdheden van de leraren overeenkomt

met een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger algemeen voortgezet onderwijs, voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs of voor beroepsonderwijs, als bedoeld in artikel 32, eerste en tweede lid, aanwijzen als bevoegd om aan de leerlingen op grond van het met gunstig gevolg afleggen van een eindexamen aan de school het diploma uit te reiken, bedoeld in het vierde lid van dat artikel.

2. Artikel 32, derde en vijfde lid, is op dit eindexamen van toepassing.

Artikel 54

De aanwijzing geschiedt op een daartoe tot de Minister gericht verzoek van het schoolbestuur. Bij het verzoek worden overgelegd:

- a. het leerplan van de school;
- b. een opgave van de bewijzen van bekwaamheid en van voldoende pedagogische en didactische voorbereiding van de leraren;
- c. de statuten en het reglement van de stichting, vereniging of instelling die de school in stand houdt.

Artikel 55

1. Het leerplan van een ingevolge artikel 53 aangewezen school voldoet ten minste aan de voorschriften van artikel 21.

2. Bij wijziging van het leerplan doet het schoolbestuur daarvan onmiddellijk mededeling aan de inspecteur.

3. De Minister kan ten behoeve van de bijzondere inrichting van het onderwijs aan de school goedkeuren, dat wordt afgeweken van het eerste lid.

4. De naam van de school duidt aan, met welke van de uit de openbare kas bekostigde scholen zij overeenkomt.

5. De voorwaarden voor de toelating tot de school zijn ten minste gelijk aan die, vastgesteld krachtens artikel 29.

6. De artikelen 35 en 40 zijn van toepassing.

Artikel 56

1. De Minister kan bij met redenen omklede beschikking de aanwijzing intrekken, indien niet langer wordt voldaan aan de artikelen 53 en 55 of indien van misbruik van de verleende aanwijzing is gebleken.

2. Tegen de in het eerste lid bedoelde intrekking kan het schoolbestuur bij de Gouverneur in beroep komen binnen dertig dagen na de dag, waarop het besluit te zijner kennis is gebracht.

AFDELING III

Landsexamens

Artikel 57

1. Jaarlijks wordt gelegenheid gegeven om door het met gunstig gevolg afleggen van een landsexamen voor een door de Minister in te stellen commissie een akte van bekwaamheid of een diploma te verkrijgen, overeenkomende met een akte van bekwaamheid of een diploma van een school, als bedoeld in artikel 32, eerste lid.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, wordt bepaald, welke andere diploma's kunnen worden verkregen door het met gunstig gevolg afleggen van een landsexamen voor een door de Minister in te stellen commissie.

3. De landsexamens zijn openbaar, behoudens het schriftelijke gedeelte.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden nadere voorschriften gegeven voor de in dit artikel bedoelde examens, die niet voor alle kandidaten dezelfde vakken behoeven te omvatten. Daarbij kan worden bepaald het bedrag dat voor de toelating tot deze examens verschuldigd is.

TITEL III

Aanvang, wijze en beëindiging der bekostiging

Artikel 58

Deze titel is mede van toepassing op de afdelingen en cursussen, verbonden aan de scholen, en op afzonderlijke cursussen.

HOOFDSTUK I

Aanvang der bekostiging

Artikel 59

De stichting van een openbare school geschiedt bij landsbesluit, de directeur van de Directie Onderwijs gehoord.

Artikel 60

1. Een verzoek om bekostiging uit de openbare kas van een bijzondere school wordt ingediend bij de Minister.

2. Het verzoek kan slechts worden gedaan door een stichting of een rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging of instelling, als bedoeld in artikel 47. Het verzoek is met redenen omkleed, vermeldt de aard, de omvang en de plaats van vestiging van de school en gaat vergezeld van een prognose omtrent het te verwachten aantal leerlingen en van een voorlopige begroting van inkomsten en uitgaven.

Artikel 61

Bij landsbesluit kan een bijzondere school voor bekostiging uit de openbare kas in aanmerking worden gebracht, indien de behoefte aan die school voldoende is gebleken en de nodige gelden ter beschikking staan.

Artikel 62

1. Binnen zes maanden na ontvangst van een verzoek als bedoeld in artikel 60, wordt bij landsbesluit, de directeur van de Directie Onderwijs gehoord, daarop een beslissing genomen.

2. De aanvrager wordt in kennis gesteld van het landsbesluit. Bij inwilliging van het verzoek vermeldt het besluit de datum waarop de bekostiging uit de openbare kas zal ingaan.

3. Een afwijzing van het verzoek is met redenen omkleed.

Artikel 63
(vervallen)

Artikel 64
(vervallen)

HOOFDSTUK II

Wijze der bekostiging

§1 Algemene bepalingen

Artikel 65

1. De kosten van de bijzondere scholen, bedoeld in afdeling I van titel II, worden door het Land vergoed met inachtneming van de artikelen 66 tot en met 94.

2. Aan bijzondere scholen als bedoeld in het eerste lid, wordt geen vergoeding toegekend dan krachtens de bepalingen van deze landsverordening.

Artikel 66

De kosten der scholen zijn:

- a. de salarissen, waaronder worden verstaan de kosten van de salarissen en toelagen, bedoeld in artikel 38, de uitkeringen en vergoedingen waarop de rectoren, de directeuren, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, aanspraak hebben, de bijdragen tot hun pensioen en tot dat van hun weduwen en wezen, alsmede van de voor hen wettelijk verschuldigde premies;
- b. de stichtingskosten, waaronder worden verstaan de kosten van het aankopen, stichten, verbouwen, herbouwen en uitbreiden van de schoolgebouwen, met inbegrip van de kosten ter verkrijging van de grond, die van de verandering van inrichting dier gebouwen, van het herstellen daarvan voor zover dit niet het gewone onderhoud betreft, alsmede de kosten van het aankopen, van eerste aanleg en van verandering van aanleg van de voor het onderwijs bestemde terreinen;
- c. de huren, waaronder worden verstaan de kosten van het huren of van de vergoedingen voor het gebruik van de schoolgebouwen, lokalen en terreinen, alsmede de kosten van erfpacht of enig ander zakelijk genotsrecht;
- d. de inrichtingskosten, waaronder worden verstaan de kosten van het aanschaffen van schoolmeubelen, leer- en hulpmiddelen en school-

behoefden, voor zover die aanschaffing niet strekt ter vervanging van leer- en hulpmiddelen die ten gevolge van langdurig gebruik niet meer kunnen worden gebruikt, of tot aanvulling van de voorraad van schoolbehoefden in verband met de vermindering door verbruik;

e. de exploitatiekosten, waaronder worden verstaan:

- 1°. de kosten van het onderhoud en van het verzekeren van de schoolgebouwen, lokalen en terreinen en van de daarop rustende lasten;
- 2°. de kosten van het schoonhouden van de schoolgebouwen of lokalen, alsmede die van het gebruik van elektrische energie, gas en water;
- 3°. de kosten van het onderhoud van de schoolmeubelen en de leer- en hulpmiddelen;
- 4°. de kosten van het aanschaffen van leer- en hulpmiddelen en schoolbehoefden, voor zover die aanschaffing strekt ter vervanging van leer- en hulpmiddelen, die ten gevolge van langdurig gebruik niet meer kunnen worden gebruikt, of tot aanvulling van de voorraad van schoolbehoefden in verband met de vermindering door verbruik;
- 5°. de administratiekosten;
- 6°. de kosten van de oudercommissies;
- 7°. de andere uitgaven ter verzekering van de goede gang van het onderwijs.

Artikel 67

Voor zover de wijze van berekening der vergoeding ten behoeve van de bijzondere scholen in de volgende artikelen niet nader is geregeld, omvat de vergoeding het bedrag dier kosten, voor zover de Minister daaraan zijn goedkeuring heeft gehecht.

§2 Stichtings- en inrichtingskosten

Artikel 68

1. De vergoeding van de stichtings- en inrichtingskosten van een bijzondere school omvat het bedrag van de kosten waarvan de Minister bij de goedkeuring, bedoeld in het tweede lid, heeft bepaald, dat zij voor vergoeding in aanmerking komen.

2. De plannen en begrotingen betreffende de gebouwen en de terreinen zijn onderworpen aan de goedkeuring van de Minister.

Artikel 69

1. Indien de gebouwen en terreinen om niet zijn verkregen of uit eigen middelen zijn bekostigd, stelt de Minister ter bepaling van de kosten de waarde vast die zij op de dag van ingebruikneming of, indien de school op een later tijdstip in het genot van de vergoeding is gesteld, op de dag van ingang van de vergoeding hadden. Deze waardevaststelling blijft achterwege, indien de kosten van de gebouwen en de terreinen naar het oordeel van de Minister niet voor vergoeding in aanmerking komen.

2. Ingeval de gebouwen en terreinen, bedoeld in het eerste lid, naar het oordeel van de Minister een grotere omvang hebben dan voor een overeenkomstige openbare school nodig zou zijn, wordt bij de vaststelling van de in het eerste lid bedoelde waarde slechts rekening gehouden met het gedeelte van de gebouwen en terreinen dat voor een zodanige openbare school wordt vereist.

3. Indien het schoolbestuur zich met de vaststelling, bedoeld in het eerste lid, niet kan verenigen, wordt de waarde van de gebouwen en de terreinen geschat.

Artikel 70

1. De schatting, bedoeld in artikel 69, derde lid, geschiedt door drie deskundigen, van wie één wordt benoemd door de Minister, één door het schoolbestuur en de derde door de twee benoemde deskundigen. De kosten van de schatting komen ten laste van het Land.

2. De drie deskundigen bepalen het bedrag der waarde, waarna zij de akte van taxatie zo spoedig mogelijk aan de Minister en een afschrift ervan aan het schoolbestuur zenden. Indien de drie deskundigen niet eenstemmig zijn in de bepaling van het bedrag, in dier voege dat er een meerderheid en een minderheid bestaan, wordt de waarde vastgesteld op het door de meerderheid geschatte bedrag. Indien ieder der drie deskundigen een verschillend bedrag aangeeft, wordt de waarde bepaald op het bedrag dat noch het hoogste, noch het laagste is.

Artikel 71

Indien naar het oordeel van de Minister het vastgestelde of geschatte bedrag van een gebouw of terrein hoger is dan het bedrag dat voor de stichting van een overeenkomstige openbare school nodig zou zijn, wordt voor de berekening van de vergoeding in de kosten van dat gebouw of dat terrein het laatstbedoelde bedrag door hem in aanmerking genomen.

Artikel 72

Bij de toepassing van de artikelen 69 tot en met 71 omvat de vergoeding het bedrag van de ingevolge die artikelen vastgestelde waarde.

Artikel 73

Geen vergoeding wordt toegekend, indien een gebouw of een terrein naar het oordeel van de Minister niet geschikt is voor zijn bestemming.

Artikel 74

1. De Minister kan, de directeur van de Directie Onderwijs gehoord, een bestaand gebouw geheel of ten dele, al of niet verbouwd als schoolgebouw ter beschikking stellen van het schoolbestuur.
2. De Minister en het schoolbestuur kunnen overeenkomen, dat nieuwbouw vanwege het Land geschiedt.

Artikel 75

De Minister kan, de directeur van de Directie Onderwijs gehoord, regelen vaststellen voor het toekennen van een vergoeding voor de kosten van tijdelijke voorziening in gebouwen of terreinen.

§3 Exploitatiekosten

Artikel 76

1. Ter berekening van de vergoeding van de exploitatiekosten stelt de Minister, na overleg met de directeur van de Directie On-

derwijs en de schoolbesturen, om de drie jaren voor elke soort van scholen vast:

- a. bedragen per lokaal ter bestrijding van de kosten, bedoeld in artikel 66, onderdeel e, sub 1 en 2;
- b. een bedrag per leerling ter bestrijding van de kosten, bedoeld in artikel 66, onderdeel e, sub 3 tot en met 7.

2. Bij de vaststelling van de bedragen per lokaal wordt onderscheid gemaakt tussen de theorielokalen, de verschillende soorten van vaklokalen en de overdekte speelplaatsen.

3. Bij landsbesluit kunnen de ingevolge het eerste lid vastgestelde bedragen indien deze te hoog of te laag bevonden worden, verlaagd of verhoogd worden.

Artikel 77

1. De vergoeding van de exploitatiekosten van een bijzondere school omvat het bedrag van de werkelijk gedane uitgaven voor de kosten, bedoeld in artikel 66, onderdeel e, tot ten hoogste:

- a. het bedrag per lokaal, bedoeld in artikel 76, vermenigvuldigd met het aantal voor de school in gebruik zijnde lokalen;
- b. het bedrag per leerling, bedoeld in artikel 76, vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal leerlingen.

2. Indien een lokaal slechts gedurende een deel van het jaar - ongeacht de vakanties - in gebruik is, wordt het voor dat lokaal vast te stellen bedrag naar evenredigheid verminderd.

3. Bij de berekening van het gemiddeld aantal leerlingen worden tot grondslag genomen de aantallen leerlingen die op 1 maart, 1 juni, 1 september en 1 december van het desbetreffende jaar als werkelijk schoolgaand bekend stonden. Een leerling wordt geacht als werkelijk schoolgaand bekend te staan, indien hij, afwezigheid wegens ziekte niet medegerekend, de aan de teldatum voorafgaande drie maanden gedurende ten minste 60 procent van de schooltijd aanwezig is geweest.

Artikel 78

Indien bijzondere omstandigheden naar het oordeel van de Minister daartoe aanleiding geven, kunnen de bedragen per lokaal en per leerling of een van beide telkens voor de duur van een jaar worden verhoogd.

Artikel 79

Indien een schoolbestuur meer dan een school voor voortgezet onderwijs of voor basisonderwijs in stand houdt, kunnen de bedragen van de vergoeding van de exploitatiekosten, toegekend voor elk van die scholen afzonderlijk, worden besteed ten behoeve van de exploitatie van die scholen gezamenlijk.

Artikel 80

1. Wanneer in een kalenderjaar de werkelijke uitgaven voor de exploitatie van de door een schoolbestuur in stand gehouden scholen het totaal van de vergoedingen voor de exploitatie van die scholen overschrijden, mag het schoolbestuur het verschil tot ten hoogste 20 procent bestrijden uit de vergoedingen over het volgende kalenderjaar.

2. Wanneer in een kalenderjaar de werkelijke uitgaven voor de exploitatie van de door een schoolbestuur in stand gehouden scholen minder bedragen dan het maximum van de vergoedingen, mag het schoolbestuur het verschil tot ten hoogste 20 procent besteden voor de exploitatie in het volgende kalenderjaar.

Artikel 81

Deze paragraaf is niet van toepassing op de scholen voor beroepsonderwijs, met uitzondering van de scholen voor economisch, toeristisch en administratief onderwijs, de scholen voor middelbaar administratief onderwijs, de opleidingsscholen voor kleuterleiders, de opleidingsscholen voor onderwijzers en de opleidingsscholen voor leraren bij het voortgezet onderwijs.

§4 Vaststelling en uitkering der vergoedingen

Artikel 82

1. Het bedrag van de vergoeding waarop het schoolbestuur over het afgelopen kalenderjaar aanspraak heeft, stelt de Minister vast na aftrek van:

a. de inkomsten die het schoolbestuur geniet uit verhaal van de wettelijke verschuldigde bijdragen en premies;

- b. de door de Minister vast te stellen waarde van de roerende zaken die door vervreemding of op andere wijze worden onttrokken aan de bestemming waartoe zij met de vergoeding zijn aangeschaft;
- c. de opbrengst van werkstukken en van verrichte diensten.

2. Indien het schoolbestuur zich met de vaststelling van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, niet kan verenigen, wordt de daarbedoelde waarde geschat. Op de schatting is artikel 70 van toepassing.

Artikel 83

Van het besluit tot vaststelling, tot weigering of tot gehele of gedeeltelijke inhouding van de vergoeding zendt de Minister binnen veertien dagen afschrift aan het schoolbestuur.

Artikel 84

De uitkering van de vergoeding geschiedt bij voorschot volgens door de Minister vast te stellen regelen. Daarbij worden tevens voorschriften gegeven voor de verrekening van de uitgekeerde voorschotten met het bedrag van de vastgestelde vergoeding.

§5 Overige bepalingen

Artikel 85

1. Het schoolbestuur houdt volgens door de Minister te stellen regelen op zodanige wijze boek van zijn inkomsten en uitgaven, dat daaruit blijkt, dat de vergoedingen ten behoeve van het onderwijs worden gebruikt.

2. Desverlangd worden aan de door de Minister aangewezen ambtenaren boeken en bescheiden ter inzage gegeven. Het schoolbestuur is gehouden deze boeken en bescheiden tien jaren te bewaren.

Artikel 86

1. De stichting, vereniging of instelling kan het bestuur van de school slechts overdragen bij notariële akte. Bij deze akte worden tevens de schoolgebouwen, de inventaris en de terreinen ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten en die haar eigendom zijn, overgedragen en wordt bepaald, dat de verkrijgende stichting, ver-

eniging of instelling de rector of de directeur, de leraren en het overige personeel, bedoeld in artikel 38, met ingang van de dag waarop het nieuwe schoolbestuur als zodanig optreedt, in gelijke betrekkingen aan de school benoemt, als door hen aan die school werden vervuld. De verkrijgende stichting, vereniging of instelling treedt tegenover het Land in alle uit deze landsverordening voortvloeiende rechten en verplichtingen van haar rechtsvoorgangster.

2. De Minister kan van de verplichting tot eigendomsoverdracht van de schoolgebouwen, de inventaris en de terreinen ontheffing verlenen.

3. Onverminderd de voorgaande leden is het zonder toestemming van de Minister vervreemden of met enig zakelijk recht bezwaren van gebouwen, terreinen en roerende zaken, ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, nietig. De akten van overdracht van schoolgebouwen en terreinen die na overdracht voor onderwijs bestemd blijven, zijn, voor zover zij aan registratierecht en overdrachtsbelasting zijn onderworpen, hiervan vrijgesteld.

Artikel 87

1. Indien aan gebouwen, terreinen en roerende zaken ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, door schuld of nalatigheid van de stichting, vereniging of instelling die de school in stand houdt, schade wordt toegebracht, worden de kosten van herstel niet door het Land vergoed.

2. Indien schade, toegebracht aan gebouwen, terreinen of roerende zaken van scholen, voor vergoeding in aanmerking komt, treedt het Land in alle rechten die het schoolbestuur ter zake van die schade tegen derden mocht hebben.

Artikel 88

1. Indien blijkt dat gebouwen, terreinen of roerende zaken ten behoeve waarvan vergoeding wordt genoten, niet behoorlijk worden onderhouden, of niet overeenkomstig hun bestemming worden gebruikt, kan de Minister bepalen, dat de vergoeding van de exploitatiekosten geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden, totdat het schoolbestuur terzake de nodige voorzieningen zal hebben getroffen.

2. De vergoeding van de exploitatiekosten kan eveneens geheel of gedeeltelijk worden ingehouden, indien het schoolbestuur de gebouwen, terreinen of roerende zaken geregeld gebruikt of doet ge-

bruiken voor doeleinden waarvoor niet ingevolge deze landsverordening vergoeding wordt genoten, tenzij dit geschiedt met toestemming van de Minister.

Artikel 89

1. Indien gebouwen, terreinen of roerende zaken van scholen ten behoeve waarvan een vergoeding in de stichtingskosten of inrichtingskosten is of wordt genoten, geheel of gedeeltelijk aan hun bestemming worden onttrokken of met toestemming van de Minister worden vervreemd, anders dan bedoeld in artikel 86, eerste lid, dan wel indien de bekostiging wordt beëindigd, is de stichting, vereniging of instelling aan het Land een bedrag verschuldigd. Het schoolbestuur kan, buiten het geval van vervreemding, in plaats van betaling van dit bedrag de eigendom van die gebouwen, terreinen of roerende zaken binnen vier maanden aan het Land overdragen.

2. De Minister stelt het bedrag, bedoeld in het eerste lid, vast op de grondslag van de waarde van de gebouwen, terreinen of roerende zaken en de door het schoolbestuur daarvoor ontvangen vergoedingen en uit eigen middelen bestede gelden.

3. Bij overdracht van de eigendom van gebouwen, terreinen of roerende zaken ingevolge het eerste lid vergoedt het Land, indien gedeelten van de gebouwen, terreinen of roerende zaken uit eigen middelen zijn bekostigd en hiervoor geen vergoeding werd genoten, een door de Minister te bepalen waarde.

4. De schattingsprocedure als bedoeld in artikel 70 is van overeenkomstige toepassing.

5. Geschillen over de toepassing van dit artikel worden bij landsbesluit beslist.

Artikel 90

Artikel 89 is niet van toepassing, indien en voor zover de Minister heeft goedgekeurd, dat gebouwen, terreinen of roerende zaken worden bestemd voor ander onderwijs, dan wel worden gebruikt voor andere culturele of maatschappelijke doeleinden.

Artikel 91

Het schoolbestuur geeft de Minister en de directeur van de Di-

rectie Onderwijs alle inlichtingen die deze voor de toepassing van dit hoofdstuk verlangen.

Artikel 92

1. Indien het schoolbestuur de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften niet nakomt, kan de Minister bepalen, dat de vergoeding geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden.

2. De Minister kent de vergoeding wederom toe, indien hem blijkt, dat de reden voor de toepassing van het eerste lid is vervallen.

Artikel 93

Van een ingevolge dit hoofdstuk door de Minister genomen besluit, houdende weigering van de goedkeuring van plannen of begrotingen, dan wel tot vaststelling, tot weigering of tot gehele of gedeeltelijke inhouding van de vergoeding, kan het schoolbestuur binnen twee maanden nadat het te zijner kennis is gebracht, bij de Gouverneur in beroep komen. Het bedrag waarop het schoolbestuur aanspraak heeft, wordt alsdan bij landsbesluit vastgesteld.

Artikel 94

1. De Minister kan voorschriften geven omtrent de uitvoering van dit hoofdstuk.

2. Ten behoeve van een scholengemeenschap kan de Minister afwijken van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK III

Beëindiging der bekostiging

Artikel 95

1. Bij landsbesluit, de directeur van de Directie Onderwijs en de ouders, voogden en verzorgers gehoord, wordt bepaald dat een openbare school wordt opgeheven en de aanspraak op bekostiging ten behoeve van een bijzondere school verloren gaat, indien zij niet langer in een behoefte voorziet.

2. Indien het een bijzondere school betreft wordt het schoolbe-

stuur in kennis gesteld van het landsbesluit, dat met redenen is omkleed.

Artikel 96
(vervallen)

TITEL IV

Toezicht

Artikel 97

Het toezicht op het voortgezet onderwijs is opgedragen aan de Minister. Het wordt onder zijn bevelen uitgeoefend door de directeur van de Directie Onderwijs en door inspecteurs.

Artikel 98
(vervallen)

Artikel 99

1. De directeur van de Directie Onderwijs en de inspecteurs zorgen door bezoek aan de scholen voortdurend bekend te blijven met de toestand van het voortgezet onderwijs.

2. Zij trachten de bloei van het voortgezet onderwijs te bevorderen door overleg met de besturen en het personeel van de openbare en bijzondere school.

Artikel 100

1. De directeur van de Directie Onderwijs, de inspecteurs en de Minister zien toe, dat de bepalingen van deze landsverordening en van haar uitvoeringsvoorschriften worden nageleefd. Zij hebben steeds toegang tot de scholen.

2. De schoolbesturen, de rectoren en directeuren der scholen en de leraren zijn gehouden aan hen alle inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs die zij verlangen.

Artikel 101
(vervallen)

TITEL V

Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 102

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening voortgezet onderwijs.

Artikel 103

Deze landsverordening is niet van toepassing op:

- a. opleidingen ter vergroting der vakbekwaamheid die uitsluitend worden gegeven binnen overheids- of semi-overheidsdiensten en bedrijven ten behoeve van het eigen personeel;
- b. andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aan te wijzen leergangen of cursussen voor beroepsonderwijs.

Artikel 104

Bij twijfel of deze landsverordening op een of meer inrichtingen van onderwijs van toepassing is, wordt hieromtrent beslist bij landsbesluit, de Raad van Advies gehoord.

Artikelen 105 en 106

(vervallen)

Artikel 107

Als bevoegd tot het geven van voortgezet onderwijs wordt tevens aangemerkt hij die tot aan de inwerkingtreding van deze landsverordening onderwijs heeft gegeven in een vak waarvoor hij niet beschikt over een daartoe in de bijlage van deze landsverordening genoemd bewijs van bekwaamheid, indien hij ingevolge de tot bedoelde inwerkingtreding geldende voorschriften als daartoe bevoegd is aangemerkt. Deze bevoegdheid blijft behouden voor de soort van scholen waartoe de school waaraan hij tot dan was verbonden, ingevolge artikel 105 gaat behoren.

Artikel 108

Tot een bij landsbesluit te bepalen datum wordt gelegenheid gegeven examens af te leggen ter verkrijging van de akten van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de vakken Nederlandse taal, Franse taal, Duitse taal, Engelse taal, Spaanse taal, Papiamentse taal, wiskunde, handelskennis, scheikunde, natuurkunde, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, maatschappijleer, tekenen, handarbeid, vrouwelijke handwerken, huishoudkunde en lichamelijke oefening.

Artikelen 109 tot en met 112
(vervallen)

BIJLAGE bedoeld in artikel 36 van de Landsverordening voortgezet onderwijs. Codering van de soorten van onderwijs (gebruikt in de kolommen IV en V van de bijlage).

1. Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (klassen 2 t/m 6) en hoger algemeen voortgezet onderwijs (klassen 4 en 5).
2. Hoger algemeen voortgezet onderwijs (klassen 1 t/m 3) en voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (klasse 1).
3. Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs.
4. Economisch, toeristisch en administratief onderwijs.
5. Lager technisch onderwijs.
6. Lager huishoud- en nijverheidsonderwijs.
7. Middelbaar huishoud- en nijverheidsonderwijs.
8. Middelbaar technisch onderwijs.
9. Middelbaar administratief onderwijs.
10. Middelbaar agogische arbeid.
11. Opleiding kleuterleidsters.
12. Opleiding onderwijzers.
13. Opleiding leraren en leraressen (N-akte).
14. Hoger technisch onderwijs.
15. Opleiding leraren algemeen voortgezet onderwijs.

Algemene opmerkingen

- I. De bezitter van een bewijs van bekwaamheid genoemd onder 1 tot en met 38, dient tevens in het bezit te zijn van het desbetreffend bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding, indien dit is vereist ingevolge de op 31 augustus 1968 geldende voorschriften.

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
1	getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraal examen klassieke taal en letterkunde	Grieks, Latijn, oude geschiedenis	1 t/m 15	
2	idem Nederlandse taal en letterkunde	Nederlands geschiedenis	1 t/m 15 1 t/m 15	Indien geschiedenis een vak van het kandidaatexamen of bijvak bij het doctoraal examen is geweest
3	idem Romeinse taal en letterkunde	Frans	1 t/m 15	hoofdvak bij het doctoraal examen Frans
4	idem Germaanse taal en letterkunde	Spaans Duits	1 t/m 15 1 t/m 15	hoofdvak bij het doctoraal examen Spaans hoofdvak bij het doctoraal examen Duits
5	idem geschiedenis	Engels geschiedenis en staatsinrichting aardrijkskunde	1 t/m 15 1 t/m 15	hoofdvak bij het doctoraal examen Engels indien de natuurkundige aardrijkskunde deel heeft uitgemaakt van het kandidaatexamen en tevens de sociale aardrijkskunde deel heeft uitgemaakt van het kandidaat- en van het doctoraal examen
		economie	1 t/m 15	indien bijvak van het doctoraal examen
		Nederlands	1 t/m 15	indien bijvak van het doctoraal examen
		bijbelkennis en cultuurgeschiedenis van het Christendom	1 t/m 15	indien kandidaatexamen theologie

I Nr.	II beslissen van bevoegdheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
6	idem culturele antropologie	aardrijkskunde	1 t/m 15	indien kandidaatsexamen in sociale aardrijkskunde is afgelegd en dit vak bevoedien voor het doctoraal examen is gekozen
7	idem natuurkundige aardrijkskunde	aardrijkskunde	1 t/m 15	indien volkenkunde deel heeft uitgemaakt hetzij van het kandidaats-, hetzij van het doctoraal examen
8	idem sociale aardrijkskunde	sterrenkunde	1 t/m 15	indien is geexamineerd in de sterrenkunde
9	idem biologie	aardrijkskunde economie	1 t/m 15 1 t/m 15	indien staatsleerhoudende deel heeft uitgemaakt van het doctoraal examen
10	idem wiskunde en natuurwetenschappen	geschiedenis	1 t/m 15	indien geschiedenis deel heeft uitgemaakt van het doctoraal examen
		biologie (met inbegrip van kennis der natuur)	1 t/m 15	
		aardkunde	1 t/m 15	indien hoofd- of bijvak van het doctoraal examen
		farmacie	1 t/m 15	indien hoofd- of bijvak van het doctoraal examen
		wiskunde	1 t/m 15	indien hoofd- of bijvak van het doctoraal examen
		natuurkunde	1 t/m 15	indien hoofd- of bijvak van het doctoraal examen
		scheikunde	1 t/m 15	indien hoofd- of bijvak van het doctoraal examen

I	II	III	IV	V
Nr.	beslissen van bevoegdheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
11	idem economische wetenschappen	sterrenkunde	1 t/m 15	indien sterrenkunde deel heeft uitgemakt hetzij van het kandidaats-, hetzij van het doctoraal examen
		mechanica	1 t/m 15	indien mechanica, wiskunde, sterrenkunde of natuurkunde deel heeft uitgemakt van het doctoraal examen
		economische wetenschappen	1 t/m 15	
		economie	1 t/m 15	
		handelswetenschappen	1 t/m 15	
		handelsaktenis	1 t/m 15	
		recht	1 t/m 15	indien handelsrecht deel heeft uitgemakt van het doctoraal examen
		staatsinrichting	1 t/m 15	indien staatsinrichting deel heeft uitgemakt van het doctoraal examen
		aardrijkskunde	1 t/m 15	indien de natuurkundige of de sociale aardrijkskunde deel heeft uitgemakt van het kandidaats- en het doctoraal examen
12	idem prehistorie	recht	1 t/m 15	
		staatsinrichting	1 t/m 15	
		economie	1 t/m 15	
13	idem Nederlands recht	muziek	1 t/m 15	
		muziekwetenschappen	1 t/m 15	indien dit vak deel heeft uitgemakt van het doctoraal examen
15	idem letteren en wijsbegeerte of letteren	Hebreeus	1 t/m 15	indien hoofd- of bijvak Hebreeus

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van behaardenheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
16	idem godgeleerdheid of theologie	Hebreeuw	1 t/m 15	indien de uitlegging van de geschriften van het Oude Testament deel heeft uitgemaakt van het doctoraal examen
17	idem actuariële wetenschappen	Bijbelkennis en cultuurgeschiedenis van het Christendom	1 t/m 15	
18	idem psychologie	wiskunde psychologie	1 t/m 15 1 t/m 15	
19	idem opvoedkunde	opvoedkunde en algemene didactiek	1 t/m 15	indien opvoedkunde deel heeft uitgemaakt van het doctoraal examen
20	idem filosofie of wijsbegeerte	opvoedkunde en algemene didactiek psychologie filosofie	1 t/m 15 1 t/m 15 1 t/m 15	indien kandidaatexamen psychologie indien kandidaatexamen filosofie
21	idem geneeskunde	opvoedkunde en algemene didactiek filosofie	1 t/m 15	indien opvoedkunde deel heeft uitgemaakt van het doctoraal examen
22	idem diergeneeskunde	gezondheidsleer, fysiologie en anatomie	1 t/m 15	
23	idem vrije studierichting in de aardsrijkskunde	gezondheidsleer, fysiologie en anatomie aardrijkskunde	1 t/m 15	
24	diploma van arts	gezondheidsleer, fysiologie, anatomie, e.h.b.o. en verbandleer	1 t/m 15	indien behaald voor 1-9-1952
25	een ander ingevolge het academisch statuut (Stb. 1963, 380) aan een Nederlands universiteit of academische hogeschool verkregen getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraal examen	de vakken, waarin ingevolge dit statuut onderwijsbevoegdheid is toegelend	1 t/m 15	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
26	getuigschrift van met goed gevolg afgelegd doctoraal examen bouwkundig ingenieur	beschrijvende meetkunde, stereometrie en handteekenen	5 t/m 15	voor 5 t/m 11: bovendien vakteksten en construeren en de theoretisch-technische vakken in de vakrichting van het getuigschrift, indien de bezitter na het behalen van het getuigschrift ten minste 3 jaren als ingenieur werkzaam is geweest in de vakrichting van het getuigschrift e.e.a. ten genoegen van de minister
27	idem civiel ingenieur	wiskunde en mechanica natuurkunde en mechanica	2 t/m 8, 11 en 12 3 t/m 5 en 8	
28	idem elektronisch ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	idem
29	idem geodetisch ingenieur	wiskunde en sterrenkunde natuurkunde en mechanica	1 t/m 15 2 t/m 8, 11 en 12	idem
30	idem metaalkundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde, mechanica en scheikunde	1 t/m 15	idem
31	idem mijnbouwkundig ingenieur	aardkunde/geologisch-kunde, wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	idem
32	idem natuurkundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	idem
33	idem scheepsbouwkundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	idem
34	idem scheikundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica en scheikunde	1 t/m 15	idem
35	idem vliegtuigbouwkundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	idem

I	II	III	IV	V
Nr.	beslissen van bevoegde Id	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
36	Idem werktuigbouwkundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	Idem
37	Idem wiskundig ingenieur	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 15	indien op grond van het Landbouwhogeschoolstatuut ondervijshervoegeheid in deze vakken is verkregen, een en ander met inachtneming van algemene opmerking I
38	Idem landbouwkundig ingenieur	biologie (met inbegrip van kennis der natuur), natuurkunde, scheikunde en economie	1 t/m 15	indien wiskunde deel heeft uitgemaakt hetzij van het kandidaats-, hetzij van het doctoraal examen
39	van de Koninklijke Landmacht: officier van de verbindingdienst officier van de artillerie officier van de genie officier van de technische dienst	landbouwtechnische vakken	3 t/m 8 6, 7 en 13	voor zover deze vakken deel hebben uitgemaakt hetzij van het kandidaats-, hetzij van het doctoraal examen
40	van de Koninklijke Luchtmacht: officier van de vliegdienst	wiskunde en natuurkunde	1 t/m 8 11 en 12	indien opgeleid voor 1-9-1954 in een volledige opleiding aan de K.N.M.
41	officier van de elektronische dienst officier van de technische dienst van de Koninklijke Marine: officier van het korps zeesofficieren en van het korps officieren-vlieger	wiskunde en natuurkunde wiskunde en natuurkunde wiskunde en natuurkunde	1 t/m 8, 11 en 12 Idem Idem 1 t/m 8, 11 en 12	indien opgeleid voor 1-9-1954 in een volledige opleiding aan de K.N.M. Idem Idem voor 1 en 2: indien opgeleid voor 1-9-1954 in een volledige opleiding aan het K.I.N.

I Nr.	II beschrijven van bekwaamheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
42	officier van het korps zeeofficieren	zeevaartkunde en zeemanschap	5 t/m 8	indien hij ten minste vijf jaren diensttijd als zodanig heeft vervuld
43	officier van het korps officieren van de technische dienst en van de elektrotechnische dienst	wiskunde, natuurkunde en mechanica	1 t/m 8, 11 en 12	voor 1 en 2: indien opgeleid voor 1-9-1954 in een volledige opleiding aan het K.I.M.
44	officier van het korps van de technische dienst	catolische werktuigen, werktuigbouwkundig tekenen en scheepswerktuigkunde	5 en 8	indien hij een minste vijf jaren diensttijd als zodanig heeft vervuld
45	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de Nederlandse taal en letterkunde + Q (schoolakte K VII B)	Nederlands	1 t/m 15	
46	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de Nederlandse taal en letterkunde + Q (schoolakte K VII)	Nederlands	1 t/m 15	
47	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de Franse taal en letterkunde + Q (schoolakte Frans m.o.B)	Frans	1 t/m 15	
48	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de Engelse taal en letterkunde + Q (schoolakte Engels m.o.B)	Engels	1 t/m 15	
49	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de Duitse taal en letterkunde + Q (schoolakte Duits m.o.B)	Duits	1 t/m 15	

Nr.	II bewijzen van bekwaamheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
47	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de wiskunde + het daarbij behorende bewijs van pedago- gische en didactische voorbereiding	wiskunde	1 t/m 15	
48	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de wiskunde + Q (schoolakte K V)	wiskunde	1 t/m 15	
49	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de natuurkunde + het daarbij behorende bewijs van pedago- gische en didactische voorbereiding	natuurkunde	1 t/m 15	
50	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de scheikunde + het daarbij behorende bewijs van pedago- gische en didactische voorbereiding	scheikunde	1 t/m 15	
51	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de wiskunde of in de natuurkunde + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding, met de aantekening voor onderwijsvoorgheid voor Kosmografie	sterrenkunde	1 t/m 15	
52	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de plant- en dierkunde + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbe- reiding	biologie (met inbegrip van kennis der natuur)	1 t/m 15	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	valker	soorten van onderwijs	Opmerkingen
53	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de plant- en dierkunde + Q (schoolakte K IV)	biologie (met inbegrip van kennis der natuur)	1 t/m 15	
54	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de geschiedenis + Q (schoolakte K VIII)	geschiedenis	1 t/m 15	
55	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de aardrijkskunde + Q (schoolakte K IX)	aardrijkskunde	1 t/m 15	
56	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de staatsinrichting + Q (schoolakte K XII)	staatsinrichting	1 t/m 15	
57	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de staatsinrichting en de statistiek + Q (schoolakte K X)	economische wetenschappen I, economie	1 t/m 15	economische wetenschappen I omvat algemene economische theorie en statistiek
58	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de handelswetenschappen + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding.	economische wetenschappen II, handelwetenschappen en recht, handelskennis	1 t/m 15	economische wetenschappen II omvat bedrijfsadministratie
59	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in het boekhouden + Q (schoolakte K XII)	economische wetenschappen II, handelwetenschappen en recht, handelskennis	1 t/m 15	idem
60	akte van bekwaamheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in de handelwetenschappen + Q (schoolakte K XII B)	economische wetenschappen II, handelwetenschappen en recht, handelskennis	1 t/m 15	idem

I	II	III	IV	V
Nr.	besluiten van bevoegdheid	vakkenn	soorten van onderwijs	Opmerkingen
61	aktes van bevoegdheid B tot het geven van middelbaar onderwijs in het tekenen, technische kennis van pedagogische en didactische voorbereiding	tekenen kunstgeschiedenis	1 t/m 8, 11 en 12 1 t/m 15	
62	aktes van bevoegdheid tot het geven van middelbaar onderwijs in het hand- en lijntekenen, tevens Q, volgens het programma vastgesteld bij Koninklijk besluit van 29-11-1932, Sbb. 566.	tekenen	1 t/m 8 en 11	voor 1: uitsluitend voor de h.s.v.o.-afdeling en de Klassen 4 en 5 h.s.v.o. en mits het opgemerkte bij nr. 69 van toepassing is
	akten MA + MB	tekenen kunstgeschiedenis	1 t/m 8 en 11 1 t/m 15	voor 10: mits tevens in het bezit van een der bewijzen van bevoegdheid, gerouwd onder nrs. 163, 164, 165, tenzij het opgemerkte bij nr. 69 van toepassing is
63	akten van bevoegdheid tot het geven van middelbaar onderwijs in het hand- en lijntekenen, tevens Q, volgens het programma, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 28-5-1936, Sbb. 366.	tekenen tekenen tekenen	1 t/m 8 en 11 voor 1 en 11 zie opmerking bij nr. 62 1 t/m 8, 11 en 12 1 t/m 15	
	akten MA + MB	kunstgeschiedenis tekenen kunstgeschiedenis	1 t/m 8, 11 en 12 1 t/m 15	
	akten MA, behaald voor 1-1-1936, + akte MB			

Nr.	II bewijzen van bekwaamheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
64	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de lichamelijke oefening, tevens bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding	Lichamelijke oefening	1 t/m 15	
65	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de lichamelijke oefening, tevens Q (schoolakte P)	Lichamelijke oefening	1 t/m 15	
66	akte van bekwaamheid tot het geven van schoolonderwijs in het echtschrijven	schrijven	1 t/m 15	
67	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in een levende taal, anders dan Frans, Duits of Engels + Q	de desbetreffende taal	1 t/m 15	
68	akte van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de Nederlandse taal en letterkunde + Q (schoolakte K VII)	Nederlands	1 t/m 15	voor 1 en 10: de bezitter van een of meer van de bewijzen van bekwaamheid, genoemd onder nrs. 68 t/m 75, 78 en 161 is niet bevoegd voor het v.w.o. i voor de h.a.v.o.-afdeling, de klassen 4 en 5 h.a.v.o. en de opleidingsschool voor onderwijzers is hij slechter bevoegd, indien hij op 31 augustus 1968 als bevoegd leraar bij het kweekschoolonderwijs vertzaan was
69	akte van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de Franse taal en letterkunde + Q (schoolakte Frans m.o.A)	Frans	1 t/m 15	

I Nr.	II		III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
	bewijzen van bekwaamheid				
70	akte van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de Engelse taal en letterkunde + Q (schoolakte Engels m.o.A)	Engels		1 t/m 15	idem
71	akte van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de Duitse taal en letterkunde + Q (schoolakte Duits m.o.A)	Duits		1 t/m 15	idem
72	akte van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de wiskunde + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding	wiskunde		1 t/m 8 11 en 12	idem
73	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de wiskunde + Q (schoolakte K I)	wiskunde		1 t/m 8 11 en 12	voor 1 en 11 en 12; zie opp. bij nr. 68
74	akte van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de natuurkunde en scheikunde + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding	natuurkunde en scheikunde		1 t/m 8 11 en 12	voor 1 en 11 en 12; zie opp. bij nr. 68
75	akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de natuurkunde, de scheikunde en de kosmografie + Q (schoolakte K III)	natuurkunde en scheikunde sterrenkunde		1 t/m 8 en 13 1 t/m 15	voor 1 en 11 en 12; zie opp. bij nr. 68 voor 13 met uitzondering van de nautische opleidingen

N ^o .	II bewijs van bekwaamheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
76	aktes van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in het boekhouden + het daarbij behorende bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding	handelswetenschappen en handelskennis	3 t/m 8	
77	aktes van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in de handelwetenschappen + Q (schoollektie K. XII A)	handelwetenschappen en handelskennis	3 t/m 8	
78	aktes van bekwaamheid A tot het geven van middelbaar onderwijs in het tekenen tevens bewijs van pedagogische en didactische voorbereiding	tekenen	1 t/m 8 11 en 12	voor 1 en 11 en 12: zie ops. bij nr. 62
79	N a + p-g.	vervaardigen van eenvoudige onder- en bovenkleding en van huishoudgoed materialenkennis handvaardigheid (naaivakken)	1 t/m 15 6 en 7 1 t/m 15	
80	N b + p-g.	praktijk timmeren en mechanale houtbewerking materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid houtbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	
81	N c + p-g.	praktijk metselen materialen- en gereedschapkennis	5, 8, 13, en 14 5 en 8	
82	N d + p-g.	eenvoudige handwerktechnieken, stof versieren en tekenen handvaardigheid (handwerken)	4 en 6	3, 4, 6, 7, 12 voor 6: met uitzondering van de opgedragen kostuumlessen en couture

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
83	N e + p. g.	praktijk schilderen materialen- en gereedschapkennis vak- theorie handvaardigheid schilderen	5, 8, 13, 14 5 en 8 5	
84	N f + p. g.	praktijk meubelmaken, fijne houtbewer- king met inbegrip van mechanische hout- bewerking materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid houtbewerken	5, 8, 13 en 14	
85	N g y	lichamelijke oefening aan melsjes met uitzondering van onderwijs in zwemen	3, 4 en 6	
86	N h + p. g.	praktijk plasmwerken, vuurwerken en constructiebanwerken materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	
87	N i + p. g.	praktijk electrisch en autogeen lassen en constructie banwerken materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	
88	N j + p. g.	praktijk metaalbewerken voor de wick- tuigbouw materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	
89	N k + p. g.	praktijk fijnmetaalbewerken materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	

I	II bewijzen van bekwaamheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
90	N 1 + P.8.	praktijk letterzeten materialen- en gereedschapskennis, vak- theorie en algemene grafische theorie	5, 8, 13 en 14	
91	N m + P.8.	praktijk boekdrukken materialen- en gereedschapskennis, vak- theorie en algemene grafische theorie	5 en 8 5, 8, 13 en 14 5 en 8	
92	N o + P.8.	praktijk vervaardigen damesmantels en -kostuums, heten- en kinderbewakking materialen- en gereedschapskennis, vak- theorie en patroontekenen	5 t/m 8 en 13 2, 5 t/m 8	
93	N ph + P.8.	praktijk met de hand vervaardigen van schoelreel materialen- en gereedschapskennis, vak- theorie, bediening stik- en afwerkma- chines	5, 8, 13 en 14 5 en 8	
94	N pm + P.8.	praktijk machinaal vervaardigen van schoelreel materialen en gereedschapskennis, vak- theorie, kennis vertougen en machines	5, 8, 13 en 14 5 en 8	
95	N q + P.8.	dameskleermaken handvaardigheid (naaldvakken)	6, 7 en 13 1 t/m 15	
96	N r + P.8.	vervaardigen fijne lingele en fijn huls- houdgoed handvaardigheid (naaldvakken)	6, 7 en 13 1 t/m 15	
97	N s + P.8.	handwerktechnieken, stofvoorsieren en vervaardigen van kunstnaaldwerk handvaardigheid/handwerken	6, 7 en 13 1 t/m 15	

I nr.	II bezielen van bekwaamheid	III vakken	IV soorten van onderwijs	V Opmerkingen
98	N t + p.g.	boetsen materialen- en gereedschapskennis	5, 8, 11 en 13 5 en 8	
99	N u + p.g.	praktijk elektrotechnische montage materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 11, 13 5 en 8 5	
100	N w + p.g.	praktijk motorrijtuigherstellen materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 11, 13 5 en 8 5	
101	N z + p.g.	praktijk fitten, koper-, lood- en zinkbe- werken materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid metaalbewerken	5, 8, 13, 14 5 en 8 5	
102	N t + p.g.	natuurkunde en mechanica wiskunde	3 t/m 8 4, 5 en 6	
103	N Iia + p.g.	tekenen en technisch schetsen	5 en 8	
104	N Iib + p.g.	tekenen, lettertekenen en decoratief tekenen	4 t/m 8	
105	N III + p.g.	vaktakenen, technisch schetsen en theo- retisch-technische vakken aan de efin- lingen timmeren, metaalen en bouwkunde	5 en 8	
106	N IIIa + p.g.	bouwkunde, kennis van bouwstoffen, bouwkundig tekenen, beschrijvende meetkunde en perspectief	5, 8, 13, 14	

I	II	III	IV	V
Nr.	bevelen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
107	N IV + P-G.	vakkenen, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken aan de afdelingen metaalbewerken, fijnmetaalbewerken, flijmmechanische techniek en werktuigbouwkunde	5 en 8	
108	N IVw + P-G.	vakkenen, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken (met inbegrip van de elektrische inrichting) aan de afdeling autoherstellen	5 en 8	
109	N IVe + P-G.	vakkenen, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken voor het gas- en waterfitten en het sanitairinstallatievak	5 en 8	
110	N V + P-G.	vakkenen, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken aan de afdeling elektrotechniek	5 en 8	
111	N VI + P-G.	binnenwarkunde	5	
112	N VII + P-B.	zorg voor de woning, voor de kleding en gezondheidszorg	1 t/m 15	voor 15 met uitzondering van de vaktechnische
113	N VIII + P-G.	zorg voor de voeding	1 t/m 15	idem
114	N X + P-G.	vakkenen, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken in het meubelvak	5 en 8	
115	N XI + P-G.	tekenen, modeltekenen en ontwerpen kleurenleer, kunst- en cultuergeschiedenis	2 t/m 13	voor 13: mits tevens in het bezit van een der bevelen van bekwaamheid, genoemd onder nrs. 163, 164 en 165

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
116	N XII + p.g.	zorg voor de woning, voor de voeding en voor de kleding - m.u.v. de vervaardiging, gezondheidszorg, huishoudelijk inzicht, handvaardigheid (huishoudkunde)	1 t/m 15	voor 15: met uitzondering van de vaktheorie
117	N VII + aanvullingsetuigschrift + p.g.	idem	1 t/m 15	voor 15: met uitzondering van de vaktheorie en de zorg voor de voeding
118	N VIII + aanvullingsetuigschrift + p.g.	idem	1 t/m 15	voor 15: met uitzondering van de vaktheorie en de zorg voor de woning en de kleding
119	N XIII + p.g.	scheepswerktuigbouwkunde, toegepaste mechanica, projectieer en werktuigbouwkundig tekenen natuurkunde en mechanica	5, 8, 13, 14	
120	N XV + p.g.	zeemanschap, kaartpassen, schepsbouwkunde, rechts- en wetkennis, meteorologie, oceanografie, theoretische en praktische radarnavigatie natuurkunde en mechanica	5, 8, 13, 14	
121	N XVI + p.g.	zeevaartkunde en luchtvaart, kaartpassen, instrumenten voor de navigatie, sterrenkunde, meteorologie, oceanografie, theoretische radarnavigatie natuurkunde en mechanica wikunde	5 en 8	
			5, 8, 13, 14	
			5 en 8	
			1 t/m 15	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderslijfs	Opmerkingen
122	N XVI + P-8.	radiotechniek, radiovoorschriften en elektrische theorie; natuurkunde en mechanica wiskunde	5 en 8 5 en 8 1 t/m 15	
123	N XVII	gezondheidszorg, huishoud-economie en zorg voor de woning en voor de textiel	1 t/m 15	
124	N XVIII	gezondheidszorg, huishoud-economie en zorg voor de voeding	1 t/m 15	
125	N XIX + P-8.	landbouwhuishouden (zorg voor de woning, voor de voeding en voor de kleding - m.u.v. de vervaardiging), gezondheidszorg, huishoudelijk inzicht, handvaardigheid (huishoudkunde)	1 t/m 15	voor 15 met uitzondering van de vaktheorie
126	N XX + P-8.	kinderverzorging en -opvoeding handvaardigheid (handenarbeid)	1 t/m 15 2 t/m 4, 6 7 en 11	voor 13 alleen lettersamenpleiding
127	N XXI + P-8.	praktijk van de land- en tuinbouw vaktheorie natuurkunde, scheikunde, biologie (met inbegrip van kennis der natuur)	5, 7, 13 6 en 7	voor 13 alleen N-akten
128	N XXII + P-8.	praktijk banketbakken, vaktheorie, grondstofkennis, versieringsleer en modelleren	3, 4, 5, 7	
129	N XXIII + P-8.	praktijk brood-banketbakken, vaktheorie, grondstoffenkennis en gereedschapsteer	5, 8, 13, 14	

I	II	IV	V
Nr.	bezielen van bekwaamheid	soorten van onderwijs	Opmerkingen
130	akte van bekwaamheid als onderwijzer als bedoeld in art. 139 lid 1 van de Onderwijsverordening P.B. 1954 No. 43	Nederlands geschiedenis en staatsinrichting aardrijkskunde rekenen natuur- en scheikunde biologie 3 en 4 kennis der natuur 3, 4 en 6	3, 4 en 6 3, 4 en 6 3, 4 en 6 4 en 6 3 en 4 3 en 4 4 en 6
	idem met aantekening r	handvaardigheid	3, 4 en 6
131a	akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer als bedoeld in art. 139 lid 2 van de Onderwijsverordening P.B. 1954 No. 43	Nederlands geschiedenis en staatsinrichting aardrijkskunde rekenen natuurkunde- en scheikunde biologie 3 en 4 kennis der natuur	3 t/m 8 3 t/m 8 3 t/m 8 4 t/m 7 3 en 4 3 t/m 8 4 t/m 8
131b	akte volledig bevoegd onderwijzer	Nederlands rekenen geschiedenis en staatsinrichting	3 t/m 8 4 t/m 7 3 t/m 8
		opm. Indien de bezitter van deze akte voor de inwerkingtreding van deze landsverordening aan een school voor multimedio, e.t.a.o., i.t.p., i.n.o. of m.t.s. verbonden was	idem idem idem idem
132	akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in het vak tekenen	aardrijkskunde natuur- en scheikunde biologie kennis der natuur tekenen	3 t/m 8 3 3 t/m 8 4 t/m 8 3, 4 en 6

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van betrouwbaarheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
133	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de lichamelijke oefening (akte j en akte a)	Lichamelijke oefening	3, 4, 5 en 7	
134	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de Franse taal (akte l)	Frans	3 t/m 8	
135	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de Duitse taal (akte m)	Duits	Idem	
136	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de Engelse taal (akte n)	Engels	Idem	
137	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de wiskunde (akte o)	wiskunde	Idem	
138	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de handelskennis (akte p)	handelskennis	Idem	
139	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de handarbeid (akte r)	handvaardigheid (handarbeid)	3, 4 en 7	
140	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de landbouwkunde (akte s)	landbouwkunde scheikunde, natuurkunde en biologie (met inbegrip van kennis der natuur)	6 en 7 3, 4, 5, 6 en 7	
141	akte van betrouwbaarheid tot het geven van lager onderwijs in de tuinbouwkunde (akte t)	tuinbouwkunde scheikunde, natuurkunde en biologie (met inbegrip van kennis der natuur)	6 en 7 3, 4, 5, 6, en 7	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van ondervijfs	Opmerkingen
142	akte van bekwaamheid tot het geven van lager ondervijfs in de vrouwelijke handwerken (akte u)	handvaardigheid (handwerken)	3, 4, 6 en 12	
143	akte van bekwaamheid tot het geven van lager ondervijfs in de huishoudkunde (akte v)	handvaardigheid (huishoudkunde)	3, 4, 6	
144	akte van bekwaamheid tot het geven van lager ondervijfs in de Spaanse taal (akte x)	Spaans	3 t/m 8	
145	idem akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar ondervijfs in het boekhouden (K XII), als bedoeld in de ordonnantie van 16-4-1932 (SNI nr. 170)	als K XII boekhouden (zie nummer 59)		
146	idem akte van bekwaamheid, bevoegdheid verleende tot het geven van huis- en schoolondervijfs in stenografie en typen, waarvoor het examen-programma is vastgesteld bij besluit van de Directeur van Ondervijfs en Eeredienst van 3-4-1939 nr. 95448	stenografie en machineschrijven	1 t/m 11	
147	idem diploma voor leraar in stenografie, ondertekend door de gedelegeerde, aangewezen door de Directeur van Ondervijfs en Eeredienst voor het houden van toezicht op de examens ter verkrijging van het diploma	stenografie	1 t/m 11	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
148	idem diploma voor leraar in het machi- neschrijven, onderleidend door de gede- legeerde aangewezen door de Directeur van Onderwijs en Eredienst voor het houden van toezicht op de examens ter verkrijging van het diploma	machineschrijven	1 t/m 11	
149	idem akte van bekwaamheid voor vakon- dervijzer aan Inrichtingen van tech- nische en ambachtsondervijz in: a. wis-, natuur- en werktuigkunde b. bouwkunde	natuurkunde en mechanica beginselen van de bouwkunde, het bouwkun- dig tekenen en de bijbehorende materialen- kennis	3 t/m 8 5 en 6	
c.	bankwerken	praktijk metaalbewerking, toegepast in de werktuigbouw, zowel uit de hand als mecha- nisch	5, 8, 13, 14	
d.	elektrotechnische montage en instru- ment maken	materialen en gereedschapskennis	5 en 8	
e.	timmeren	instrumentaalken en praktisch van de elektro- techniek	5, 8, 13, 14	
		materialen- en gereedschapskennis	5 en 8	
		praktijk timmeren	5, 8, 13, 14	
		materialen- en gereedschapskennis	5 en 8	
f.	vuur-, plaat- en machinebankwerken	praktijk vuur-, plaat- en grofbankwerken en metaalbewerking, toegepast in de werktuig- bouw, zowel uit de hand als mechanisch	5, 8, 13, 14	
		materialen- en gereedschapskennis	5 en 8	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
150	idem nijverheidsonderwijsakte A (hulphoudelijke vakken)	als akte N XII (zie nummer 116)		
151	idem nijverheidsonderwijsakte B (naaldvakken)	als akte N a (zie nummer 79)		
152	idem nijverheidsonderwijsakte C (kostuumnaaien)	als akte N a (zie nummer 79)		
153	diploma of bewijs, behaald op grond van het met gunstig gevolg afgelegd examen voor:			
	a. derde stuurman voor de grote handelsvaart + p.g.	praktische oefening op nautisch gebied	5 en 8	p.r. vereist voor degene, die na 31 augustus 1968 aan een school wordt ver- bonden
	b. tweede stuurman voor de grote handelsvaart + p.g.	zeevaartkunde en zeewantschap	5 en 8	indien hij ten minste twee dienstjaren in die rang heeft
	c. eerste stuurman voor de grote handelsvaart + p.g.	wiskunde	5	
	d. het diploma B als scheepswerk- tuigkundige + p.g.	machinedrijven en montage	5 en 8	
	e. het diploma C als scheepswerk- tuigkundige + p.g.	calorische werktuigen, werktuigbouw- kundig tekenen, technisch schetsen, scheepswerktuigkunde machinedrijven en montage	5 en 8	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van behvaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
154	certificaat als scheeps-radiotelegrafist eerste klasse, afgegeven door of namens de directeur-generaal van de P.T.T. + p. 8.	radiosifinen en opnamen op het gehoor, radiovoorschriften	5 en 8	Indien hij ten minste vijf jaren als scheepsradio-officier is werkzaam geweest na het behalen van het certificaat eerste klas; p. 8. Vereist voor degene, die na 31 augustus 1968 aan een school wordt verbonden
155	diploma van landmeter, behaald aan de voormalige van zijnerwege gegeven landmetercursus te Wageningen, en dat van civiel-landmeter, behaald aan de technische hogeschool te Delft ingevolge het Koninklijk besluit van 2-8-1935 Stb. 492	Landmeet en watermassen	5 en 8	Indien hij ten minste drie jaren als zodanig is werkzaam geweest na het behalen van het diploma
156	diploma adjunct-ijker, behaald aan de technische hogeschool te Delft, + p. 8.	wiskunde, natuurkunde en mechanica	2 t/m 13	idem
157	staatsdiploma voor leraar in de stenografie, ingesteld bij Koninklijk besluit van 4-8-1955, Stb. 366 idem, voorzien van de aantekening voor stenografie in Frans, Duits, Engels enz.	stenografie in Nederlands	1 t/m 11	idem
158	staatsdiploma voor leraar in het machinestrijven, ingesteld bij Koninklijk besluit van 5-5-1958, Stb. 229	stenografie in die vreemde talen	1 t/m 11	idem
159	staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie + p. 8.	mechaneschrijven	1 t/m 11	idem
159	staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie + p. 8.	handelswetenschappen en handelskennis	3 t/m 8	idem

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
160	diploma van met goed gevolg afgelegd kerkelijk examen in de Hebreeuwse taal. Indien dit diploma het recht geeft om hetzij als bedienaar van de godsdienst, hetzij als godsdienstaar op te treden	Hebreeuws	1 t/m II	
161	middelhare akte pedagogiek A, uitgereikt door de Vereniging tot bevordering van de studie der Pedagogiek of de stichting "Raad van Toezicht, Bijstand en Advies voor de studie der Pedagogiek"	opvoedkunde en algemeene didactiek, psychologie	7 t/m II	voor 9: indien tevens in het bezit van de akte van bekwaamheid als hoofdfields-leer
162	middelhare akte pedagogiek B, uitgereikt door de Vereniging tot Bevordering van de studie der Pedagogiek of de Stichting "Raad van Toezicht, Bijstand en Advies voor de studie der Pedagogiek"	opvoedkunde en algemeene didactiek, psychologie	1 t/m II	
163	diploma voortgezette studie handenarbeid van de Vereniging voor Handenarbeid	handvaardigheid (handenarbeid)	1 t/m II	
164	diploma voortgezette studie handenarbeid van de R.k. Vereniging voor "Handenarbeid"	handvaardigheid (handenarbeid)	1 t/m II	
165	diploma voortgezette studie handenarbeid van de Vereniging tot bevordering van het Voorbereidend Vakondwijs en van het Ondwijs in Handenarbeid in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe	handvaardigheid (handenarbeid)	1 t/m II	
166	diploma logopedist, uitgereikt door de Vereniging voor Logopaedie en Phoniatric (spraak- en stemverbetering)	sprakverbetering	1 t/m II	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	vormen van onderwijs	Opmerkingen
167	diploma, uitgereikt door de Vereniging van Spraakleeraren	spraakverbetering	9 en 10	
168	diploma's A en B doctornamenonderwijs, uitgereikt voor 1 Januari 1955 door de inrichtingen voor doctornamen-onderwijs	spraakverbetering	9 en 10	
169	geschiedenis van de volgende afdelingen van uit 's Rijks kas bekostigde scholen:	<ul style="list-style-type: none"> a. hogere technische school, afdeling bouwkunde + p.g. 	5 en 8	<p>indien hij na het behalen van het getuigschrift of het diploma ten minste drie jaren in de praktijk is werkzaam geweest in de vakrichting van het getuigschrift of het diploma e.e.a. ten genoegen van de minister of, indien het de bezitter van een getuigschrift of een diploma van een avond-h.t.s., of van de werkmeestersopleiding betreft, na zijn 17de jaar vier jaren in de praktijk werkzaam is geweest</p>
	b. hogere technische school, afdeling werktuigbouwkunde + p.g.	idem aan de afdelingen metaalbewerken, fijnmetaalbewerken, fijnmechanische techniek- en werktuigbouwkunde	5 en 8	idem
	c. hogere technische school, afdeling mechanische bedrijfs techniek of mechanische technologie, + p.g.	idem aan de afdelingen metaalbewerken, fijnmetaalbewerken, fijnmechanische techniek en werktuigbouwkunde	5 en 8	idem
	d. hogere technische school, afdeling weg- en waterbouwkunde, + p.g.	idem aan de afdelingen timmeren, metselen en weg- en waterbouwkunde	5 en 8	idem
	e. hogere technische school, afdeling sarnemars, + p.g.	idem aan de afdelingen timmeren, metselen en weg- en waterbouwkunde	5 en 8	idem

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	niveaus van onderwijze	Opmerkingen
f.	hogere technische school, afdeling elektrotechniek of elektrotechnische bedrijfsaansluiting, + p.g.	idem aan de afdeling electrotechniek	5 en 8	idem
g.	hogere technische school, afdeling scheepsbouwkunde, + p.g.	idem aan de afdelingen metaalbewerken, scheepsbouw en scheepsbouwkunde	5 en 8	idem
h.	hogere technische school, afdeling vliegtuigbouwkunde, + p.g.	idem aan de afdeling vliegtuigbouwkunde	5 en 8	idem
i.	hogere technische school, afdeling fysische techniek of chemie, + p.g.	natuurkunde, scheikunde	3 t/m 8	idem
j.	hogere technische school, afdeling chemische techniek, + p.g.	natuurkunde, scheikunde en chemische technologie	3 t/m 8	idem
k.	werkmeestersopleiding te Heerlen, afdeling werktuigbouwkunde, + p.g.	wettrekken, technisch schetsen en theoretisch-technische vakken aan de afdelingen metaalbewerken, fijnmetaalbewerken, fijnmechanische techniek en werktuigbouwkunde	5 en 8	idem
l.	werkmeestersopleiding ter Heerlen, afdeling elektrotechniek, + p.g.	idem aan de afdeling electrotechniek	5 en 8	idem
m.	hogere technische school voor de autotechniek te Apeldoorn + p.g.	idem aan de afdeling autoherstellen	5 en 8	idem
n.	hogere technische school, afdeling textiel-werktuigkunde, + p.g.	idem aan de afdeling textiel	5 en 8	idem
o.	hogere textielschool te Enschede, afdeling spinnen en weven, breien en tricottage of verven en bleken en drukken, + p.g.	theoretisch-technische vakken voor de desbetreffende afdeling	5 en 8	idem

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
P.	hogere textielschool te Tilburg, afdeling spinen en weven of apparaten en verven, behaald na 1950, + p.g.	theoretisch-technische vakken voor de desbetreffende afdeling	5 en 8	idem
q.	middelbaar technische school te Dordrecht, afdeling suikerindustrie, + p.g.	natuurkunde, scheikunde en chemische technologie	3 t/m 8	idem
170	getuigschrift of diploma van de na te noemen afdelingen van de uit 's Rijks kas bekostigde dagschool te Rotterdam, uitgaande van het Nederlandsche Genootschap tot opleiding van leerkrachten voor het Nijverheidsonderrwijs.	<p>a. houtbewerken en machinale houtbewerking timmeren en machinale materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid in het houtbewerken</p> <p>b. constructie bankwerken en PG of PD plaat-, vuur-, en constructiebankwerken materialen en gereedschapkennis handvaardigheid in het metaalbewerken</p> <p>c. lassen en PG of PD electrisch en autogeen lassen en constructiebankwerken materialen en gereedschapkennis handvaardigheid in het metaalbewerken</p> <p>d. metaalbewerken en PG of PD metaalbewerken voor de werktuigbouw materialen- en gereedschapkennis handvaardigheid in het metaalbewerken</p>	<p>5, 8, 13 en 14</p> <p>5 en 8</p> <p>5</p> <p>5, 8, 13 en 14</p> <p>5 en 8</p> <p>5</p> <p>5, 8, 13 en 14</p> <p>5 en 8</p> <p>5</p> <p>5, 8, 13 en 14</p> <p>5 en 8</p> <p>5</p>	

I	II	III	IV	V
Nr.	bewijzen van bekwaamheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
e.	fijnmetaalbewerken en PG of PD	fijnmetaalbewerken materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	
f.	elektromontage en PG of PD	elektrotechnische montage materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	
g.	bouwkunde en PG of PD	vaktrekken, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken aan de vakrichtingen timmeren, metselen en bouwkunde	5 en 8	
h.	werktuigbouwkunde en PG of PD	vaktrekken, technisch schetsen en de theoretische vakken aan de vak- richtingen metaalbewerken, fijn- metaalbewerken, fijnmechanische technieken en werktuigbouwkunde	5 en 8	
i.	elektrotechniek en PG of PD	vaktrekken, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken aan de vakrichting elektrotechniek	5 en 8	
171	Getuigschrift of diploma van de na te noemen afdelingen van de Antilliaanse lerenopleiding ingevolge artikel 12 en 33 van de Landsverordening voortge- zet onderwijs			
a.	houtbewerken en verklaring van vol- doende pedagogisch inzicht	timmeren en mechanische houtbewerking materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het houtbewerken	5, 8, 13 en 14 5 en 8 5	

I	II	III	IV	V
Nr.	bedrijven van bevoegdheid	vakken	soorten van onderwijs	Opleidingen
b.	constructiebankwerken en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	plaatwerken, vuurwerken en constructiebankwerken	5, 8, 13 en 14	
c.	lessen en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5 en 8 5	
c.	lessen en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	elektrisch- en autoceen en constructie bankwerken	5, 8, 13 en 14	
c.	lessen en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5 en 8 5	
d.	metaalbewerken en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	metaalbewerken voor de werktuigbouw	5, 8, 13 en 14	
d.	metaalbewerken en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5 en 8 5	
e.	fijnmetaalbewerken en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	fijnmetaalbewerken	5, 8, 13 en 14	
e.	fijnmetaalbewerken en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5 en 8 5	
f.	elektromontage en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	elektrotechnische montage	5, 8, 13 en 14	
f.	elektromontage en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	materialen- en gereedschapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5 en 8 5	
g.	bouwkunde en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	vaktakken, technisch schetsen en de theoretisch technische vakken aan de vakrichtingen timmeren, metselen en bouwkunde	5 en 8	
h.	werktuigbouwkunde en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	vaktakken, technisch schetsen en de theoretische vakken aan de vakrichtingen metaalbewerken, fijnmetaalbewerken, fijnmechanische technieken en werktuigbouwkunde	5 en 8	

I	II	III	IV	V
Nr.	bevrijzen van bevoegdheid	vakken	soorten van onderwijs	Opmerkingen
	i. Elektrotechniek en verklaring van voldoende pedagogisch inzicht	vaktaken	5 en 8	
	J. Wis- en natuurkunde	vaktaken, technisch schetsen en de theoretisch-technische vakken aan de vakrichting elektrotechniek	3 t/m 8 4 t/m 6	
172	Getuigschrift of diploma van de na te noemen afdelingen van de Antillaanse lerarenopleiding ingevolge artikel 12 en 13 van de Landverordening voortgezet onderwijs	natuurkunde en mechanica wiskunde	5	
a.	praktijkleraar metselen	metselen materialen- en gereedchapskennis	5	
b.	praktijkleraar timmeren	timmeren en mechanische houtbewerking materialen- en gereedchapskennis handvaardigheid in het houtbewerken	5	
c.	praktijkleraar schilderen	schilderen materialen- en gereedchapskennis	5	
d.	praktijkleraar metaalbewerken	metaalbewerken materialen- en gereedchapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5	
e.	praktijkleraar lassen en constructiebanwerken	elektrisch en autogeen lassen en constructie banwerken materialen- en gereedchapskennis handvaardigheid in het metaalbewerken	5	